

Abstrakt

Předmětem této bakalářské práce je zkoumání charakteru všeobecného lidského konatele v angličtině a češtině. Práce analyzuje anglické a české překladové protějšky francouzského zájmena *on*, které funguje jako „marker“ všeobecného lidského konatele. Toto zájmeno má mnoho funkcí, naše práce však zkoumá pouze jeho generickou podobu, která může být nerestriktivní nebo restriktivní. Ani angličtina, ani čeština nedisponují přímým překladovým protějškem *on*, a pro vyjádření všeobecného lidského konatele tak využívají různé jazykové prostředky, které mají jiné primární funkce. Tyto jazykové prostředky jsou jak explicitní, tak implicitní, a byly zkoumány v pracích Duškové (1999), Tláskala (2004), Čermáka (2010) nebo Železné (2011). Práce studuje charakter překladových protějšků *on* v obou jazycích a jak byl jejich výběr ovlivněn prvky přítomnými ve francouzského textu. K této analýze byl využit materiál ze 4 francouzských románů a jejich překladů do angličtiny a češtiny. Z každého románu bylo excerpováno 25 náhodně seřazených příkladů, které jsou prostudovány i s jejich anglickými a českými překlady. Výsledné jazykové koreláty jsou analyzovány zvláště v angličtině a zvláště v češtině, kde byly vždy rozděleny podle jejich typu reference, a zda jsou kongruentními či divergentními překladovými protějšky francouzského *on*. Závěrečná analýza zkoumá nejfrekventovanější protějšky, které vykazují podobné charakterové rysy, co se týče jejich sémantiky, stylistiky, referenčního záběru a zejména kontextu, ve kterém se vyskytují. Tyto charakterové rysy pomáhají určit jazykové prostředky přítomné ve francouzských větách, které ovlivňují výběr překladového protějšku *on* v angličtině a češtině. Na základě výsledků této analýzy bychom měli být schopni alespoň částečně předpovědět, jaký jazykový prostředek bude nejpravděpodobněji využit v daném kontextu. Věříme, že tato práce dokáže výhody kontrastivního přístupu a bude dobrým počátečním bodem k budoucím studiím, které budou moci pracovat s větším množstvím dat.

Klíčová slova: všeobecný lidský konatel, generická reference, angličtina, čeština, francouzština